

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΕΕ & ΕΒΕΑ, κ. Κ. ΜΙΧΑΛΟΥ,
ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:
«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»:
ΠΡΩΨΘΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»
ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, 11.3.13**

«Είναι για μένα ιδιαίτερη χαρά και τιμή να συμμετέχω στη διημερίδα αυτή, που διοργανώνεται με κοινή πρωτοβουλία της ελληνικής κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η προώθηση συνεργασιών μεταξύ ελληνικών και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων αποτελεί στόχο – κλειδί στην προσπάθεια της χώρας μας να επανέλθει σε τροχιά ανάπτυξης, ενισχύοντας την εξωστρέφειά της και αξιοποιώντας τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα. Πρόκειται για μια προσπάθεια που μπορεί να παράγει οφέλη τόσο για την Ελλάδα και τις επιχειρήσεις της, όσο και για τους εταίρους και τους συνεργάτες τους.

Η συγκεκριμένη ενότητα πραγματεύεται ένα θέμα κρίσιμης σημασίας για την επίτευξη αυτού του στόχου: την πρόσβαση των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση.

Είναι γεγονός ότι, εδώ και μια τριετία περίπου, η έλλειψη ρευστότητας και η αδυναμία άντλησης κεφαλαίων από το τραπεζικό σύστημα, δυσχεραίνουν όχι μόνο την ανάπτυξη αλλά σε πολλές περιπτώσεις και την ίδια την επιβίωση των ελληνικών επιχειρήσεων. Είναι προφανές δε ότι δημιουργούν αξεπέραστα εμπόδια στην εξωστρεφή δραστηριότητα και στην υλοποίηση νέων επενδύσεων.

Το πρόβλημα έλαβε εκρηκτικές διαστάσεις στη διάρκεια της προηγούμενης χρονιάς, εξαιτίας της κλιμάκωσης της αβεβαιότητας όσον αφορά την παραμονή της Ελλάδας στο ευρώ. Ακόμη και σήμερα, ωστόσο, παρά τη σταθεροποίηση της κατάστασης και την απομάκρυνση του κινδύνου, οι πιέσεις παραμένουν.

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα δύσκολη ακόμα και για μεγάλες επιχειρήσεις με υψηλή κεφαλαιοποίηση, ενώ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι σχεδόν αδύνατη.

Εκτός από δυσέυρετος, όμως, ο δανεισμός παραμένει και εξαιρετικά ακριβός, αφού το κόστος του συνήθως ξεπερνά το 8% και φθάνει μέχρι και το 13%, με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να βρίσκονται και πάλι στη χειρότερη θέση.

Το πρόβλημα αυτό έχει σημαντικές επιπτώσεις στο σύνολο της επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθιστώντας σχεδόν αδύνατο το σχεδιασμό νέων επενδύσεων και την ανάληψη εξωστρεφών πρωτοβουλιών. Οι δραστηριότητες αυτές απαιτούν κεφάλαια, τα οποία σήμερα δεν διαθέτει το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Ακόμα και η απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ ή η αξιοποίηση σημαντικών αναπτυξιακών εργαλείων, όπως ο επενδυτικός νόμος και οι ΣΔΙΤ, καθίσταται προβληματική, εφόσον είναι εξαιρετικά δύσκολο να χρηματοδοτηθεί η ίδια συμμετοχή.

Επιπλέον, υπονομεύεται η τεράστια προσπάθεια που καταβάλλουν τα τελευταία χρόνια οι ελληνικές επιχειρήσεις στον τομέα της εξωστρέφειας. Είναι προφανές ότι μια επιχείρηση που δανείζεται με τριπλάσιο κόστος σε σχέση με τους διεθνείς ανταγωνιστές της, αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες, είτε στη προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών της, είτε στην ανάληψη διεθνών έργων, είτε στη σύναψη διεθνών συνεργασιών.

Και βεβαίως, μέσα σε ένα περιβάλλον ύφεσης, αστάθειας και γενικευμένης δυσπιστίας, είναι εξαιρετικά δύσκολο έως αδύνατον να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες εναλλακτικών χρηματοδοτικών εργαλείων, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τόσο τις υφιστάμενες όσο και τις start – up επιχειρήσεις (όπως το factoring, τα κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, οι θερμοκοιτίδες επιχειρηματικότητας κτλ).

Η ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης του τραπεζικού συστήματος, παρ' όλο που είναι άκρως απαραίτητη, δεν είναι αρκετή για να επιστρέψει η ρευστότητα στην αγορά. Οι πόροι που διοχετεύονται προς τις τράπεζες προορίζονται – και αρκούν – για την αναπλήρωση των κεφαλαίων που έχουν χαθεί, κυρίως στο πλαίσιο της ανταλλαγής των ομολόγων του ελληνικού δημοσίου.

Δεν αρκούν όμως για να υποκαταστήσουν τα κεφάλαια που χάθηκαν στο πλαίσιο της εκροής καταθέσεων από το 2009, ούτε για να χρηματοδοτήσουν τις πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Για να λυθεί το πρόβλημα απαιτείται η ταχύτερη επιστροφή των καταθέσεων στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα, αλλά και η άρση του αποκλεισμού τους από τις διεθνείς αγορές. Και τα δύο αυτά ζητούμενα, συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με την πορεία της ελληνικής οικονομίας στους επόμενους μήνες, με τη διατήρηση κλίματος πολιτικής σταθερότητας και με την προώθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Η διασφάλιση πόρων ύψους 18 δισ. ευρώ περίπου για τη χώρα μας, στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου, είναι σίγουρα θετική εξέλιξη – δεδομένων και των περικοπών που υπέστη ο κοινοτικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, η αξιοποίηση και αυτών των πόρων θα καταστεί προβληματική, εάν δεν διευκολυνθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση.

Για το λόγο αυτό, χρειάζεται να υπάρξουν άμεσες θετικές παρεμβάσεις, από πλευράς τόσο της ελληνικής κυβέρνησης όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μεταξύ αυτών είναι:

- Η αύξηση της στήριξης που παρέχεται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, πέρα από τα προγράμματα που υλοποιούνται τώρα.
- Η διάθεση επιπλέον πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. για την ενίσχυση επιχειρηματικών σχεδίων στον τομέα της εξωστρέφειας και της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων.
- Η ενίσχυση του ρόλου του ΕΤΕΑΝ, με βάση τις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς
- Η αξιοποίηση της εξειδικευμένης εμπειρίας των Επιμελητηρίων, με στόχο την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ιδίως στην ελληνική Περιφέρεια.
- Η ενίσχυση της παρουσίας των επενδυτικών κεφαλαίων στην Ελλάδα, με αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου, παροχή φορολογικών κινήτρων, βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- Η επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που θα δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Είναι αλήθεια ότι το θέμα της ρευστότητας και της άντλησης χρηματοδότησης δεν απασχολεί μόνο την Ελλάδα. Η παγκόσμια κρίση της περιόδου 2008 – 2009 έδωσε ουσιαστικά τέλος σε μια μακρά περίοδο άφθονης και φθηνής ρευστότητας, η οποία αποδείχθηκε ότι στηριζόταν σε σαθρές βάσεις.

Η τάση της απομόχλευσης στον τραπεζικό τομέα είναι πολύ πιθανόν να συνεχιστεί για πολύ καιρό ακόμα. Το κόστος του δανεισμού και των υπηρεσιών, ακόμη κι αν μειωθεί κατά τι σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα, θα εξακολουθήσει να είναι υψηλότερο απ' ότι στην περίοδο προ της κρίσης. Κι αυτό γιατί θα πρέπει να αντικατοπτρίζει με μεγαλύτερη ακρίβεια το βαθμό κινδύνου.

Ωστόσο, θα πρέπει να γίνει κατανοητό, τόσο από τις κυβερνήσεις όσο και από τις τράπεζες ότι η ανάπτυξη ήταν και είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη χρηματοδότηση της επιχειρηματικότητας. Η παροχή οξυγόνου για την επιβίωση των επιχειρήσεων και την κινητοποίηση νέων επενδύσεων, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να ανακτήσει τη δυναμική της όχι μόνο η ελληνική, αλλά και η ευρωπαϊκή οικονομία. Για να δημιουργηθεί νέος πλούτος, για να στηριχθεί η απασχόληση, για να προστατευθεί η κοινωνική συνοχή».